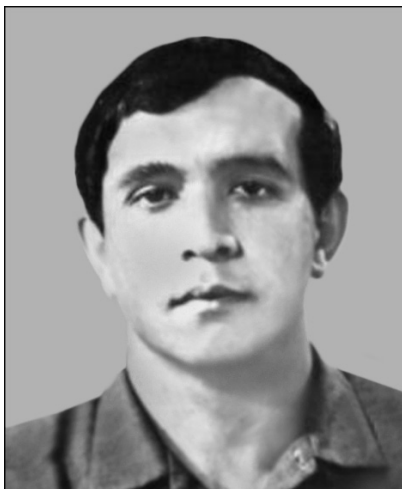

МУРЖЕНКО Олексій Григорович (23. 11. 1942, м. Лозова Харків. обл. — 31. 12. 1999, м. Нью-Йорк, похов. у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США) — учасник правозахисного руху. Навч. у Моск. фінанс. інституті, належав до студент. неомарксист. гуртка. З березня 1962 заарешт., 20 червня того ж року за звинуваченням у антирад. агітації й пропаганді та створенні нелегал. організації засудж. до 6-ти р. таборів. Покарання від-

бував у Мордовії (РФ). У березні 1970 звільнений. Приєднався до групи з 12-ти осіб (з них 3 — колишні політв'язні), яка планувала захопити літак Ан-2, що літав маршрутом Ленінград (нині С.-Петербург) — Приозерськ — Сортавала, й утекти в Швецію, а звідти виїхати до Ізраїлю. 15 червня 1970 заарешт., у грудні того ж року як «особливо небезпеч. рецидивіст» засудж. до 14-ти р. таборів особл. режиму. Спра-ва т. зв. самолётчиків привернула значну увагу світ. громадсько-сті, наочно продемонструвавши неможливість для громадян СРСР легально залишити країну. Покарання відбував у Мордовії та Перм. обл. (РФ), брав участь у акціях протесту, перейшов на статус політв'язня. У червні 1984 звільнений. 4 червня 1985 знову заарешт., за звинуваченням у зліс. порушенні правил адм. нагляду засудж. до 2-х р. таборів особл. режиму. Покарання відбував у м. Ізяслав Хмельн. обл. У травні 1987 йому запропоновано подати документи на виїзд із СРСР разом із сім'єю, у жовтні того ж року емігрував до США. Публікувався в укр. діаспор. періодиці, виступав на радіо «Свобода». 1985 у Лондоні опубл. кн. М. «Образ счастливого человека, или Письма из лагеря особого режима».

В. Т. Кіпіані, В. В. Овсієнко

Бібліографічний опис:

Мурженко Олексій Григорович / В. Т. Кіпіані, В. В. Овсієнко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-70076>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).